

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. л. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Боротьба православія проти катол. Церкви.

(Дальше).

Цікаво буде тепер познакомити ся з головним ходом нарад місіонарського зїзду і постановами, які там ухвалено задля боротьби проти катол. Церкви і інших ісповідань і сект.

На першій зїбранні загальній під проводом архієпископа Антонія обмірковано доклад протикатолицької комісії про те, яких треба вживати заходів для боротьби з католицтвом. В докладі було сказано, що після видання маніфесту про волю віри перейшло з православія в католицтво по всій Росії 167.734 душ. Головна причина сього явища, як сказано в докладі, маніфест про віротерпимість, потім — конституційно-католицька клерикальна партія, недостача православних священників з висшою освітою в західних губерніях та недостача православної організації внутрішньої місії.

Після доклада прийнято декілька відповідних постанов, між иншим: 1) перенести деякі моці з київської лаври в полоцьку губ.; 2) тільки православні місіонарі мають право розповсюджувати свою віру; 3) побільшити жалуванє учителям церковних шкіл; 4) просити уряд, щоби було наділено землею селян, які живуть між католиками і щоби священники брали участь в землеустроїтельних комісіях і ин.

Деякі бесідники звертали увагу на те, що треба побільшити жалуванє місіонарам. З приводу сього голова зїбрання архієп. Антоній заявив: «Дай Боже, щоби дума не відібрала й того жалованя, яке тепер дають нашим місіонарам. Думати про се тепер не доводить ся а від монастирів нема чого чекати. Се революційна брехня, буцім московська лавра має 8 мільярдів карбованців, київська 1^{1/4} і т. д. Московська лавра має що року прибутку не більше 800.000 к., петербурський митрополит — 24.000 карб., московський — 35.000 карб., київський — 55—60 тисяч карб., новгородський архієрей — 14—15 тис. карб., волинський 25.000 карб.»

Крім того архієпископ Антоній пропонував читати «анатему» тим, що переходять з православія в иншу віру; зїбрание прийняло і сю пропозицію.

Зїбрание друге постановило: просити синод, щоби заборонено вступати в шлюб православним з всякими сектантами і

старовірами. Сю постанову прийнято одностайно.

При кінці зїбрання прийнято постанову протисектантської комісії — заборонити скопцям приїздити в Росію з Румунії, де їх живе найбільше. Взагалі зїбрание було дуже вяле, без ніяких прикмет життя; звідусіль віяло якоюсь сухостою, мертвотою. Одні тільки чиновницькі параграфи писаних постанов і теоретичні, без всякого життя, шаблонні докази.

На першій загальній засіданні під проводом архієпископа Антонія прочитано доклад про боротьбу з штундистами. Сю секту признав зїзд самою небезпечною для православія; для боротьби з нею зїбрание ухвалило кілька постанов, переважно полемічного характеру, а між ними і таку: «просити, щоби селян-переселенців, які йдуть в Сибір, проводили до того місця, де вони оселять ся, священники».

З приводу доклада про штундистів промовляв протоєрей Тимофій Трач. «На боротьбу з штундистами, каже він, треба підняти всю Росію. Але старих засобів в сій боротьбі вже не доведеть ся вживати, бо Росія живе вже новим життям. Старі засоби боротьби з сектами треба залишити зовсім. Чув я сими днями диспуту з старовірами. Чув я там все, що завгодно, а тільки не чув ні разу імені Христа. Спитаю вас, хто програв там? Ми».

Я завтра відїжджаю. Але дуже бажав би я, щоби мій старечий голос тут було чути. Братя; нам треба справжньої реформи скрізь, з верху до низу. В сій реформі перше за всего повинен бути Христос, — Дух Христа, Ёго наука, мир і любов — ось чим ми повинні борити ся з сектантами!

Зїбрание дякувало о. Трачеві за ёго щирі промову.

Третє зїбрание прийняло кілька постанов про організацію всяких просвітних та благодійних товариств, про виданє книжок і брошур місіонарського характеру, про пенсії для місіонарів і т. ин.

Далі вислухано доклад воєнного протопресвитера Шевельського про організацію місії у війську. З приводу сього ухвалено кілька постанов засновувати в полках церковні бібліотеки для солдатів та офіцерів, просити, щоби солдати скидали під час молитви шапки і таке инше.

Великі суперечки викликав доклад про участь місіонарів в патріотичних організаціях і про те, чи варто місії

користувати ся послугами і помочі цих організацій.

Священник Потехин з сього приводу сказав: «Колиб сї союзи і партії мали виключно церковний характер, як наприклад православні братства, тоді можна булоб до них приставати і місіонарам».

Голоси: Правдиво!

Місіонар Кальнев нагадує зїбранню, що патріотичні союзи і партії мають переважно політичний характер. Участь в них заведе нас в иншу сферу, — примусить нас займатися політикою, а коли місіонар вдає ся в політику — станови над ним хреста.

Голоси: правда!

Кальнев каже дальше: Сї союзи й партії на своєму прапорі написали: «православіє, самодержавіє і народність», (се панславистична програма — Ред.), але скажіть: через що ми, спочуваючи їм, не беремо в них участі? Через що і духовенство відчахнуло ся від цих партій і союзів? Вони нам почали навіть загрожувати, вдались бути до синоду з просьбою, щоби він звелів духовенству вступати в сї союзи та партії, а ми всеж не беремо в них участі. Через що се? А через те, що в них нема щирої справжньої оборони православія, а на першому пляні — політика. Коли ми вступимо в політику, то ми всі перегриземо ся. Далі оратор нагадує, що «союз руск. народа» видав ганебну книжку проти православія; і на кінці говорить, що він рішучо повстає проти участі місіонарів в подібних організаціях.

Потім голова зїзду архієпископ Антоній в своїй промові вихваляє «союз руск. народа». Більшостою голосів постанову про користуванє допомогою патріотичних організацій в боротьбі з ворогами православія зїбрание ухвалює і приймає.

Вкінці зїбрання ухвалено кілька постанов про боротьбу з магометанством.

(Дальше буде).

АНАТОЛЬ ВАХНЯНИН.

Матеріали до політики Русинів від часу так званої «нової ери».

(Дальше).

13. марта 1894 р. був я з першою візитою у мін. просвіти Мадейского. Я розказав ёму про нашу акцію у Львові з нам. гр. Ба-

денім і з польською парламентарною комісією. Мадейський заявив, що він готов все зробити для Русинів, коли вони витревають на становищу тепер занятім і коли намісник їх поступляти піддержити. Я сказав, що в клубі ціла справа поволі укладаєсь. Відтак замітив я, що вдячний єсьм ему за паралельні рускі класи при гімназії в Чернівцях і зазначив, що належало би в Соколи по трех роках (1897) заснувати за державні гроші школу вправ з руским викладним язиком і що належало би дати стипендії: 1) для славіста, 2) для двох аспірантів на юридичні катедри. Дальше порушив я справу галицких професорів та їх дотації. Мадейський покликав ся на бюджетову комісію, де Бер заявив, що заходить потреба поліпшити долю професорів. Плянвер (міністер скарбу) розглядає ся донерва в фінансах. По році приступити держава до регуляції плати урядників взагалі. Говорили ми також про брак учительських сил для гімназій. В справах приватних був я тогож дня в урядників міністерства, Баньковського, Вольфа і Пляжжа. Телишевський був також у Пляжжа в справі „Народного Дому“. Він не хоче „Народного Дому“, як фундації. Романчук не був в бюджетовій комісії в часі розправ над середніми школами, а поїхав до Львова аранжувати зїзди мужів довіря. Він рад би вибороти для себе апробату на принципіальну політику.

Тогож дня відбуло ся засіданє клубу. Проводив Мандичевський. Явились: послі: Охримович, Барвінський, Вахнянин, Телишевський був у Відні, але не явив ся. Романчук і Підляшецький виїхали.

На порядку деннім була справа поділу роботи при бюджетових розправах. Зголосили ся: Вахнянин до генеральної дебати в справі політичного становища і Барвінський до шкільного етату. Вахнянин здав справу з авдієнції у Мадейского і заявив ся за приступленєм до коаліційної більшости в парламенті, Мандичевський заявив, що митрополит Сембратович радив задержати політику свободної руки.

Дня 13. марта порадили ся ми з Барвінським і рішили, щоби він був у міністрів Яворского і Мадейского і щоби представив їм потребу, підготувати інших міністрів, що більшість руского клубу приступать до коаліції. Барвінський був 14. III. у міністра Мадейского, який заявив, що тепер лише приватно подасть сю вістку до відомости міністрів, а коли руский клуб ухвалить офіційально, що приступає до коаліції, то належить тоді делегатами з клубу повідомити президента міністрів.

Дня 15. марта було засіданє з розправами над дальшою бюджетовою провізориєю. Молодоческий посол Айм заціпив Русинів, називаючи їх топорщиком польської сокири, покликаючи ся на слова нам. гр. Баденього з дня 17. II. 1894 р.: „obejde się bez tych rapów“, причім намісник мав на гадці не руских, але москвофільских послів. На се пропонував я рекузу для Айма. Я написав зараз відповідь і подав її до відомости послів: Охримовича, Барвінського і Романчука. (Прочих не було. Мандичевський не явив ся на засіданю а Телишевський виїхав з Відня дня 14. III.). Барвінський і Охримович згодили ся. Романчук жадав, щоби пропустити уступи про славянську коаліцію і про намісника. Я не пристаю, бо саме треба було ті справи порушити, а не лавірувати межі правительством, а славянським союзом. Я рішив ся тому против волі вічного кунктатора зазначити ясно наше становище, на котре остаточно дня 13. III. згодили ся Барвінський, Мандичевський та Охримович. Після моєї річі виступив против мене Романчук, повторив те, що я сказав: dass ich die Worte Eim's in meinem und meiner von meinen politischen Genossen berichtigte“. Очевидно, Романчук не зсолідаризував ся з коаліційною політикою, а хотів ждати, аж поки его приятелі-москвофіли, Король і Рожанковський не скажуть ему 19. марта у Львові, яку політику належало би вести Русинам. Впрочім Романчук, не порозумівшись з ніким, проголосив вже в Бібрці свою принципіальну

політику. Так отже 15. III. jacta est alea. Здаєсь, що клуб розпаде ся, але за те воздух стане чистіший і акція піде різько наперед. Коли я 13. III. був у Мадейского, старав ся боронити Романчука, котрому ніхто не хоче вірять. Я зазначив, що Романчук не зійшов з національного становища, але годі! Він стратив всюди кредит через свою вічну хитливість, кунктаторство і веденє політики на власну руку.

При своїй бесіді против мене Романчук трохи скомпромітував ся. Він записав ся до § 2. бюджетової провізориї, а почав полемікою супротив мене. Президент парламенту перебив ему, бо генеральна дискусія була вже замкнена. Тоді запитав Романчук Чехів, які его обступили: „Was ist im § 2?“. Відний! Катрайн відніс ся мимо сего до него досить прихильно і дозволив ему сказати: „Ich constanziiere, dass Abg. Wachnianin nicht im Namen aller ruthenischen Abgeordneten gesprochen und dass in dieser Hinsicht kein formeller Beschluss im Club gefasst wurde. Die Worte des Statthalters im Landtage haben die Ruthenen anders verstanden, als es Abg. Wachnianin erörtert. Übrigens für Wachnianin steht auch nicht der grössere Theil der ruthenischen Intelligenz“.

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Міністерске пересилєнає викликанє просьбою міністра рільництва д-ра Ебенгоха о відставку наслідком опору хліборобників проти торгового договору з Сербією закінчило ся. Як можна було предвиджувати, цісар не тільки не прийняв сеї просьби о відставку, але при сій нагоді висловив д-рови Ебенгохви повне вдоволенє з веденя порученого ему міністерства.

Narodni Listy подають програму діяльности осінньої сесії держ. ради, котра імовірно збере ся 3. листопада. Правительство має предложити держ. раді бюджет на 1909 р. і 6 місячну провізорию до 30. червня 1909, бо числить ся очевидно з тою обставиною, що держ. рада до кінця сего року не полагодить бюджету. Крім того внесе торговий договір з Сербією і розпорядок міністерства що до введеня в житє сего договору; предлогу про удержавленє залізниць, і про обезпеченє на случай старости і неспосібности до праці, а імовірно також язиковий закон для Чех.

В Ішлю, як ми вже звіщали, відбули ся важні наради дня 3-го вересня. Насамперед був на довшім послуханю у цісаря бар. Еренталь а відтак архієп. Франц Фердинанд. Перед тим ще, як ми вже звіщали, був на послуханю у монарха міністер Бурьян, і з Ішлю виїхав на інспекційну подорож до Босни й Герцоговини. Міністер бар. Еренталь виїхав вчєра до Зальцбурга, де зустрінув ся і переговорював з італійським міністром загр. справ Титтонім, а відтак поїхав до Берхтестаден, щоби відвідати німецького держ. секретаря Улепа, свого бувшого товариша петербурского, з котрим лучить его щира приязнь.

Сим зїздам приписують в політ. кругах вельми досягле значінє з огляду на події на близькім Сході.

Для Італії триполітанське питання стало вельми некучим з огляду на віднову турецької конституції. Як відомо, висунули молодотурки націоналістичні засади на перший плян і зазначають з притиском ненарушимість турецького стану посіданя. Тимчасом Італія давно вже звернула бачнє око на Триполіс і вважає сю область для себе конечною задля народогосподарської політики. Задля того італійські політ. круги зовсім голосно ви-

словлюють ся про потребу прогнаня Турків до Азії, щоби Европу очистити від ісламу.

Навіть в Африці на їх погляд повинно щезнути панованє Турків, а побіч Єгипту правленого Англичанами повинно бути сусідство Триполісу під управою Італії. Молодотурецька програма стає однак на перешкодї сему розпростореню італійської власти так само, як і австрійським інтересам на Балкані. Тимто Італія повинна в порозуміню з Австрією вести ориєнтальну політику. Зїзд Зальцбургский, про котрий в горі сказано, вказує на таке порозумінє. Се порозумінє мало би перевести розділ області Середземного моря і вилуви над ним. Знаменно, що ще з почином сего року італійська політика на Балкані ставала в супречности з австрійською, а тепер наслідком подій в Туреччині послідував сей важний зворот. Італійські політ. круги вказують на се, що Єгипет під англійською, а Альжир і Туніс під французькою управою двигнули ся до високого народогосподарского процвітю, а тим часом Триполіс находить ся в страшнім занепадї. Дятого годі полишити сей край музультманському недбалєству а треба віддати під управу Італії.

Дневникарство австрійське та італійське висловлює ся про зїзд бар. Ерентала з Титтонім, що він є доказом обопільного довіря і спільного поступованя обох союзних держав. На сїм зїзді обговорено не тільки загальнє положенє Европи, але також справу Туреччини, в котрій відбули ся важні зміни. N. fr. Presse і Tribuna зазначають повну згоду що до політичного діланя Австро-Угорщини й Італії на Балкані, обидві держави осуджують великосербські змаганя, займають вижидачєє становище що до перестрою Туреччини і згоджують ся зовсім що до будови залізницї на Балкані.

Франція і Іспанія мають признати Мулей Гафіда законним султаном Марокка, наколи він признасть договір в Альджезірас і інші фінансові умови, зверне відшкодованє Франції за военну виправу і обезпечить положенє Абдуль Азіса. Німеччина також не відкаже ему свого признаня, одначе буде вижидати, поки сего не вчинять передовсім Франція й Італія.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Евтиха; римо-кат.: Захарій. — В понеділок: руско-кат.: Тита, Вартоломея; римо-кат.: Регіни. — В второк: руско-кат.: Адрияна, римо-кат.: Рокд. Пресов. Д. Марій.

— Винагорода за науку релігії в нар. школах. В ледви що розданім послам звіті краєвого виділу находить ся звіт що до винагороди за уділюванє науки релігії в народних школах. У виконаню дотичної резолюції ухваленої соймом, рівночасно з підвищенєм учительської платні, кр. виділ розглядав ту справу і предложить на надходячій сесії проєкт закона що до платні учителям релігії. Новий закон операє ся на сих основах: Постійні учителі релігії будуть установлені в народних і виділових школах, если число годин науки релігії у всіх класах виносить разом найменше 18 годин тижнево, а число учеників дотичного обряду переступає 80. Учитель обовязаний є учити 24 годин тижнево. За кожду годину науки понад то число буде діставати додаткову винагороду в висоті 1% місячної платні. Екзорти числить ся за дві го-

дини. Учителі релігії, які покінчили богословські науки або мають академічний ступінь, дістають відразу найвищий ступінь платні. Учителі релігії будуть поберати від кожної години в тиждні 40 К річно, а в місцевостях I класи учительської платні 50 К річно. Оскільки постійного учителя в дотичній місцевості нема, науки релігії буде уділювати місцеве духовенство, а се: до 12 годин тижнево даром, а понад 12 годин за кождою годиною науки по 40 К, зглядно по 50 К річно. Виконане того закону буде коштувати річно, після обчислення кравого відділу, 217.163 К, з чого припадає на управлїнне платні постійним учителям 50.203 К, а 146.960 К на управлїнне платні духовенству, яке учить релігії там, де нема постійного учителя релігії. З огляду: що проєктований закон має вийти в житє вже з початком 1909/10 шк. року, тому кр. виділ предкладаючи проєкт закона, рівночасно вносить на вставленє до шкільного фонду на 1909 р. квоти 72.387 К на покритє платні учителям релігії за місяці вересень, жовтень, листопад і грудень 1909 р.

— **Поверот робітників з Америки.** Економічна криза, котра обхопила в минулім році Зєднанї Держави, спричинила там закритє і банкротєтва великої кількості промислових підприємств та потягнула за собою масове безробітє робітників. О скільки позбавлені праці робітники не придбали ще собі в Америці тривкого осідку, то вони присилувані можливо як найскорше вертати ся до своєї давної вітчизни в старім краю. Всї атлантийські пароходи їхали і їдуть до Європи з переповненими найнижшими класами. В часі від 1. січня до 20. марца відїхало з новоїорского порту 142.161 осіб, коли тимчасом в тім самім періоді минулого року відїхало відтам тільки 48.486 осіб; отже поворотна еміграція зросла о 193 процент. В тім самім часі приїхало сего року до новоїорского порту тільки 50.648 осіб, в минулім році 171.132 осіб, значить, еміграція з Європи обнизилася о 338 процент. В тім самім періоді 1907 року надвишка числа емігрантів з Європи над числом емігрантів до Європи на самій тільки названій лїнії корабельній вносила 122.646 осіб; сего року відношенє просто відвернулось. Вернуло ся до Європи о 91 тисяч 513 осіб більше, ніж вимандрувало. Від 20. марца до кінця мая с. р. число тих, котрі вертають ся з Америки, розмірно трохи зменшилось та число емігрантів до Америки зросло, одначе й так з Америки вернуло ся о 158.968 осіб більше, ніж туди поїхало; тимчасом у тім самім періоді в минулім році до Америки виїхало 469.708 осіб більше, ніж відтам вернуло ся. Вже з поданих

висше, частинних дат, та й з тих вісток, що доходять до нас з Америки, накидує ся безсумнівний висновок, що сего року всяка — зарібкова й переселенська — еміграція наших людей до Америки рівнає ся їх економічній, а навіть житєвій руйні. З приводу безробітє мільонів робітників у промислових реїонах Америки страшна нужда; на черзі дня стоять самовбийства поодиноких робітників та цілих родин, випадки божевілля, — котрим усім одна причина: страшна, безнадійна нужда, голод, розпука. Ті емігранти, котрим грошеві засоби дозволили в час покинутї навіщену нещастєм Америку, можуть назвати себе дуже щасливими. Тож треба звернути на все те увагу наших людей, котрі задумують сего року за морем глядати прожитку. Коли вони не хочуть їхати на певну руйну, то найвждуть, поки економічне жите Америки поверне ся на дорогу правильного розвитку та поки американський промисел, видужавши з кризи, знова дасть зарібок і заняте масам робітників. Надїятись того можна через який рік-два.

— **Етнографічна ескурсія проф. Філарета Колесси на лївобічну Україну** для записаня мєльодій історичних дум від кобзарів полтавської губернії, випала вповні вдоволяючо. Проф. Ф. К. зібрав на 57 валках фонографічних значне число кобзарських мєльодій в сімох варіантах. Найбільше дум записано від звісного кобзаря Михайла Кравченка із Сорочинців, котрий репрезентує старшу школу кобзарську. Коли зібрані мєльодії будуть переведені на нотне письмо, виповнять що найменше 5 аркушів друку. Отсеж у перше появлять ся мєльодії укр. історичних дум, списані на фонографі з повною вірністю; до тепер маємо лиш три думи, списані на ноти із слуху ще перед трема десятками лїт. Колиж капризні мєльодії дум з їх своєрідним ритмом і меліаматичними прикрасами лиш при помочи фонографу можна вірно схопити, то намірене виданє буде мати значне не лиш для наукових дослідів, але й для ширшого круга любителів української народної пісні.

— **Пожари в 1907 р. в Галичині.** На основі донесень зверхностей громадских до повітових відділів кр. виділ укладає статистику пожарів, яка за 1907. рік представляє ся в отєім виді: Пожарів було 767, при яких згоріло 1.828 будиноків мешкальних, 2.517 будиноків господарских, 24 промислових заведень, 8 церков і костелів, а 16 осіб втратило житє. Шкода заподїяна пожарами в 1907. рі вносить квоту 5,677.400 К, з чого будл обезпечено на 1,881.500 К. Причиною пожарів було: 28 випадків підпалу, 31 підзір підпалу, 121 необережність, 4

лиха будова, 28 удар громау, а в 516 випадках причина невідома.

— **Тривога для Мадярів.** В Ясені (Керешмезе) на Угорщині задумали Русни заложити руске просвітне тов-о. Коли ся вістка дістала ся до відома мадярских шовіністів, тижнева газетка в Рахові „Rahoi Ujság“ помістила вступну статью, писану з Ясеня піною скаженни. Автор денунциує сю справу перед всіма властями і плете вкінци: „хто з інтелігентів поважить ся заложити руске тов-о, сего як короставого пса виклинемо з нашого кружка“.

— **Дитина виграна на лотерії.** В місті Кентуке в півн. Америці жила бідна вдова з маленькою дитиною, якої не мала чим годувати і тому хотїла єї комусь відступити. На оголошенє в часописях зголосило ся по дитинув тільки бездїтних родин, що вдова не знала, кому би віддати дитину, тому пустила дитину на лотерію по 10 центімів за лїос. З розпродажі лїосів припало матери кілька тисяч долярів, а дитину виграв адвокат Стік, старий соколик, котрий був так урадований виграною, що зараз єї судово прийняв за власну.

Оповідки.

— **Репертуар міського театру у Львові.** Нині в суботу: „Післанець ч. 6666“ оперетка. — В неділю по полудни: „Давони з Корневіль“ оперетка; вечером: „Муж з чємности“. — В понеділок: „Спїритисти“ ком. Мозера.

— **Пожарна секція львівского „Сокола“** вислала до підпису всім пожегарним філіям блякетки петицій о кравєву запомогу на цілі пожегарництва. В долученім до петицій письмі вказано точно і ясно, хто має підписати петицію і о що розходить ся. Мимо того надходять до львівского „Сокола“ петиції лишє з підписом голови і справника філії. Тому пожарна секція заповідає, що петиції без підписів всіх членів дотичної філії, а еwent, і без потверждень урядів парохіальних і громадских буде звертати філіям на їх кошт до вібраня підписів. Підписані петиції належить прислати на адресу „Сокола“ у Львові, ул. Руска 20, найдальше до дня 15. с. м.

— **Вписи до вишого музичного Інститута ім. Микола Лисенка,** відбувають ся кожного дня від год. 10 до 12. перед полуднем і від 4—5. по полудни в лїокалі Інститута („Народний Дім“ ул. Театральна 22) II. поверх через галєрию на право. Наука розпочинає ся з днем 15. вересня, а уділяють єї профєсори з державними кваліфікаціями; наука обнимає: гру на фортепяні, на скрипці, сольовий і хоральний спів, теорію, гармонію і історію музики. Близших пояснень мож засягнути в повисших годинах в Інституті а письменно у

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 132.

Лист Олекса Барвінського до Ізид. Воробкевича.
Бережани 19. л. Червця (1869).

Милій Друже!

Чималий то проступокъ зъ моєї сторони, що я й словомъ досі не обізвався на твоє щирє письмо зъ 18-го мая, Друже мій єдиний! Та такъ одно діло за другимъ наставлялося, щобъ єго докінчити, а тутъ ще въ поведілокъ инспекторъ приїхавъ и до нині сидівъ у насъ. Моя читанка поступає скоро зпередъ. Вже маю около 150 аркушівъ написаного. Зъ твоїхъ творівъ нимало мнї придалося. Добрі люди помагають мнї въ тїмъ ділі, П. Кулішъ переписувавъ ся зі мною въ тїй справі и багацько мнї помагає и я сподіюсь, що читанка буде готова до кінця Липня лат. и вартя буде друку.

Обіцянї поєзвї будь ласкавъ прислати. Хочъ я такихъ, що що не були печатані, у мою читанку не можу брати, та они тутъ вельми придадуться. Мій товаришъ Лучаковский укладає читанки для вищої гимназії, то

вінъ може йзъ рукописей брата до своєї читанки, а решту відомлю для Правди. Не подивуй, що такъ коротко пишу, бо бігме часу мало.

Прощай и не забувай
Твоєго щирого друга
Олексу.

Ч. 133.

З листу Осипа Барвінського до брата Олександра,

1869, мб. в червця.

Нечая обраляє Володко. — Олену ще не скінчивим. — Такожъ дуже багато перемїняю. Воробкевичъ Грицько дуже радуєтьця вашим телеграмом, хоть се не єго ім'янини. Признаєтьця мнї, що зачне писати „Підкову“, тільки жадає історичної розправи або історії, дебъ було розправлено, чий він син, за яких гетьманів и королів виступає в історії нашій. Я згадував Вахнянинові про таку книжку и він обіцяв мнї дати, але по нині не дав, — буду ще урговати до него. Добре було дістати Манографій Костомарова том III, там, здаєтьця, буде про Підкову, однакож немаю звідки дістати, хіба у Димита.

Ч. 134.

Лист Осипа Барвінського до Ізидора Воробкевича,

писаний 20. червня 1869.
Ізидоре мій любий,
Як братіку рідний!

Довідався я с певних жерел, що Ти на мене дуже угнівався за мою, мож так сказати, импертинентність в моїх листах до Тебе; я не знаю тепер, як мнї до Тебе приступити, як мнї заговорити, щоб Ти перебачив мнї, щоб Ти забув на моє прикре для Тебе слово, слово, котреб тільки мовму хуткому та нерозважному темпераментові приписати. Через свою хуткість та нерозважність не раз я тяжко прогрішився не до одного чоловіка часто и станом и літами висше поставленого, не раз угнівив я людей, котрі мнї (були) мов батько рідний. Я жалувал опісля свого нерозважного поступку, каюся я и не одєн раз уже постановляв звїннити(?) и перемогчи свою хуткість; а тепер упав я знов в такий тяжкий грїхдо мого старшого, и літами и станом и заслугами не впорівнанно висшого, то єсть Тебе мій рідний Братє по духові й думанню (єсли тільки дозволиш себе називати рідним братом, бо Ти мнї и усім нам небрат, а батько рідний по духу).

(Дальше буде).

